

Żelazno
(Woj. Dolnośląskie)

**Kościół pw.
św. Marcina MW**

Kościół parafialny w Żelaźnie pod wezwaniem Św. Marcina Biskupa

Pierwsza wzmianka o kościele pochodzi z 1326 r. Istniała już w tym czasie parafia. W okresie późniejszym kościół św. Marcina Biskupa stał się filialnym parafii św. Jakuba Ap. w Krosnowicach. W XVI w. zaś przechodzi we władanie protestantów, by wrócić w 1622 r. w użytkowanie przez katolików.

Najstarszą częścią kościoła jest gotyckie prezbiterium ze sklepieniem krzyżowo-żebrowym. Z okresu średniowiecza pochodzą dolne partie wieży i mur początkowo obronny okalający kościół. Gruntowna przebudowa kościoła nastąpiła w XVII w. Rangę kościoła parafialnego odzyskuje w roku 1803. W XVII w. kościół otrzymał wysoką wieżę zwieńczoną barokowym Chelmem i latarnią. W elewacji kościoła zachowały się dwa gotyckie portale. Kościół pierwotnie był pokryty łupkiem. W 1968 r. ze względów praktycznych wymieniono pokrycie łupkowe na blaszane. Barokowe wyposażenie wnętrza pochodzi z 1750 r. W prezbiterium znajdowała się rzeźba Madonny z połowy XV w. (skradziona w 1996 r.) oraz gotyckie sakramentarium, w którym przechowywano relikwie św. Marcina Bpa. Uwagę zwraca rokokowa ambona z 1777 r. wykonana przez Michała Ignacego Klahra Młodszego.

Kościół pełnił funkcję obronną, świadczy o tym jego forma i układ otoczenia. Podczas renowacji muru odkryto okienka strzelnicze. W wyniku zanikania funkcji obronnych a narastania funkcji ściśle religijnych, kompozycja otoczenia kościoła ulegała ciąglem wzbogacaniu. Wzdłuż murów obronnych zbudowano drewniany krążanek. Na ścianie muru umieszczone były obrazy przedstawiające 14 stacji Męki Pańskiej. Droga Krzyżowa rozpoczynała się po zachodniej stronie bramy głównej. Pozostałością po wyposażeniu Drogi Krzyżowej jest umieszczona we wnęce polichromowana rzeźba drewniana *Jeżus skazany na śmierć* (1 stacja).

Pomniki nagrobne umieszczone na ścianach obejścia (około 100 różnych typów) pochodzą z okresu od początku XIX do 2-go ćwierćwiecza XX w. Najstarsze są tablice inskrypcyjne z lat 1811 i 1819. Mówią o spoczywających na tym miejscu mieszkańcach parafii i jej duszpasterzach. Spośród grobowców duchownych nietrudno tu dostrzec pomnik nagrobny proboszcza Ks. Josepha Bendelina (1804-1890) wielce zasłużony dla Ziemi Kłodzkiej. Ufundował on między innymi kościół w Kłodzku złączony ze szpitalem. Z funkcji przeznaczonej testamentem biedni parafianie z Żelaźna mieli zapewnione darmowe leczenie.

Plebania zbudowana z kamienia i cegły pochodzi z roku 1618.

W roku 2005 założono nowoczesne ogrzewanie w plebanii oraz otwarto salę imienia ks. Lepaka. W rok później także budynek kościoła otrzymał ogrzewanie dzięki połączeniu go z nowym piecem na biomasę (część środków pozyskano z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu).

W 2008 r. powstała kawiarenka internetowa "Marcin" w dawnej Sali katechetycznej, w której chcemy uczyć obsługi komputera oraz korzystania z internetu. Patron internetu św. Izidor z Sewilli czeka na zainteresowanych. Część kosztów Parafia otrzymała z Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Zmiany dotyczą także filii parafii w Marcinowie, gdzie w 2006 r. w zboczu powyżej kaplicy powstała grotka Matki Boskiej z Lourdes. W 25-lecie powstania kaplicy mszalnej w Marcinowie (2007 r.) wstawiono tam 4 okna witrażowe przedstawiające papieża Jana Pawła II, Jezusa Miłosiernego, Św. Franciszka z Asyżu, Św. Huberta.

W latach 2008-2010 dokonano w Żelaźnie konserwacji barokowego ołtarza głównego z rzeźbami i obrazem Św. Marcina. Środki na jego konserwację pozyskano w części z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego.

Wielką niespodziankę przyniósł rok 2010. Proboszcz Parafii ks. Bolesław Stanisławiszyn odnalazł w zakamarkach plebanii relikwiarz oraz osobno serce z relikwiami Św. Marcina. W święto patrona odbywa się akademie patriotyczna (Święto Odzyskania Niepodległości). W procesji niesione są Relikwie Św. Marcina. Tradycją stała się degustacja rogali oraz pierników świętomarcińskich.

"Św. Marcinie Patronie nasz módl się za nami"

